

UZASADNIENIE

odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Strategii Rozwoju Miasta Czeladź na lata 2024 – 2030

Charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i 47 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2020 poz. 283 ze zm.), w szczególności:

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć:

Strategia Rozwoju Miasta Czeladź na lata 2024 – 2030 (dalej: Strategia) wyznacza kierunki rozwoju miasta Czeladź w perspektywie do 2030 roku. Tym samym jest dokumentem wspierającym władze miasta w procesie zarządzania rozwojem miasta. Opracowanie to stanie się ponadto narzędziem umożliwiającym finansowanie przedsięwzięć jakie wpiszą się w założenia strategiczne (kierunki działań) wyznaczone przez Strategię.

Dokument ma charakter wizyjny przez co zawarte w nim cele i wynikające z nich kierunki działań na kolejnych etapach wdrażania Strategii będą wymagać precyzyjnego dookreślenia zakresu prac/robót.

Ujęte w dokumencie kierunki działań obejmują przedsięwzięcia tzw. miękkie (takie jak m.in. Planowanie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego we współpracy z młodymi mieszkańcami gminy – młodzież i młodzi dorośli (diagnoza, konsultacje, przestrzeń do realizacji indywidualnych pomysłów i zainteresowań); Stworzenie Młodzieżowej Rady Miasta (MRM); Szersze wykorzystanie formuły wolontariatu na rzecz osób wymagających wsparcia oraz instytucji pomocowych; Program wsparcia seniorów nieaktywnych („zamkniętych w domach”, nie korzystających z oferty społeczno – kulturalnej miasta) – dotarcie do tej grupy i wypracowanie systemu działań przeciwdziałających osamotnieniu) oraz twarde (wskazujące na przyszły charakter inwestycji infrastrukturalnych). W przypadku tej drugiej grupy kierunków działań przewidzianych w Strategii, ich wstępną lokalizację (jeśli została taka doprecyzowana) oraz skalę określono w taki sposób, **by nie wystąpiło negatywne oddziaływanie na środowisko.**

W poniższej tabeli zawarto szczegółowy wykaz wszystkich kierunków działań wskazujących na przyszły charakter przedsięwzięć **inwestycyjnych** zaplanowanych w projekcie **Strategii Rozwoju Miasta Czeladź na lata 2024 – 2030.**

Nr celu operacyjnego jakiemu odpowiada dany kierunek działań	Kierunek działań	Konkretna lokalizacja przedsięwzięcia	Czy przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie ochrony przyrody (jeśli tak, proszę wskazać obszar ochrony)	Czy będzie wymagana decyzja środowiskowa zgodnie z Rozporządzeniem (z I i II grupy)
S1.3	Tworzenie miejsc spędzania czasu wolnego dla młodych w instytucjach publicznych (w tym wykorzystanie potencjału miejsc już zrewitalizowanych).	Nie określono	Nie	Nie
S2.2.	Zapewnienie przestrzeni możliwej do wykorzystania jako siedziby lokalnych NGO (możliwość przechowywania dokumentów itp.).	Nie określono	Nie	Nie
G1.2.	Uruchomienie Czeladzkiego Inkubatora Przedsiębiorczości zapewniającego przestrzeń dla rozwoju startupów, w tym przestrzeń co-workingową, wsparcie doradczo-szkoleniowe dla małego biznesu oraz sieciowanie młodych ludzi z pomysłami.	Nie określono	Nie	Nie
P1.1.	Program głębokiej modernizacji sieci wodno - kanalizacyjnej (szczególnie na terenie Piasków, ul. Katowickiej), w tym modernizacja lub zastąpienie sieci zakładowych dobrej jakości siecią miejską.	Nie określono	Nie	Potencjalnie tak (zależnie od charakteru i skali inwestycji)
P1.2.	Kontynuacja działań związanych z remontem, modernizacją i rozbudową gminnej infrastruktury drogowej.	Nie określono	Nie	Potencjalnie tak (zależnie od charakteru i skali inwestycji)
P1.2.	Współpraca z zarządcami dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych w zakresie realizacji inicjatyw poprawiających jakość infrastruktury drogowej w Czeladzi (w tym działania na rzecz rozbudowy układu drogowego w okolicach M1, budowy obwodnicy miasta).	Nie określono	Nie	Potencjalnie tak (zależnie od charakteru i skali inwestycji)
P1.2.	Kontynuacja programu budowy ścieżek rowerowych ze szczególnym naciskiem na zapewnienie połączeń rowerowych z miastami ościennymi oraz kluczowych połączeń wewnątrzmijskich (m.in. łącznik rowerowy – Czeladź – Piaski – Bloki).	Nie określono	Nie	Nie
P2.1.	Rozbudowa miejskiej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dostosowanej do potrzeb różnych grup wiekowych.	Nie określono	Nie	Potencjalnie tak (zależnie od

Nr celu operacyjnego jakiemu odpowiada dany kierunek działań	Kierunek działań	Konkretna lokalizacja przedsięwzięcia	Czy przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie ochrony przyrody (jeśli tak, proszę wskazać obszar ochrony)	Czy będzie wymagana decyzja środowiskowa zgodnie z Rozporządzeniem (z I i II grupy)
				charakteru i skali inwestycji)
P2.1.	Akupunktura zieleni – tworzenie nowych terenów rekreacyjnych w małej formie (np. parki kieszonkowe, skwery, zazielenione przestrzenie wewnątrzsiedlowe).	Nie określono	Nie	Nie
P2.1.	Zagospodarowanie Bulwarów Brynicy pod funkcje spacerowe, rekreacyjne - zagospodarowanie wałów, ścieżka rowerowa.	Tereny wzdłuż Brynicy, granice do określenia	Nie	Nie
P2.1.	Uporządkowanie i utworzenie nowej, zielonej przestrzeni rekreacyjnej na terenie tzw. małego gaju na Piaskach.	Teren pomiędzy ulicą Wiejską, Wiosenną a DK94	Nie	Nie
P2.2.	Remont socjalnych i komunalnych zasobów mieszkaniowych miasta.	Nie określono	Nie	Nie
P2.2.	Likwidacja barier architektonicznych w przestrzeni miasta (m.in. chodniki, toalety).	Nie określono	Nie	Nie
P2.2.	Systematyczna modernizacja obiektów użyteczności publicznej pod kątem dostępności.	Nie określono	Nie	Nie
P2.2.	Rewitalizacja pokopalnianych obiektów i przestrzeni z udziałem sektora prywatnego i usług komercyjnych.	Tereny po zamkniętej Kopalni Saturn - Obszar pogórnicy zinwentaryzowany w bazie danych OPI TPP 2.0	Nie	Potencjalnie tak (zależnie od charakteru i skali inwestycji)
P3.1.	Upowszechnianie ekologicznych środków transportu indywidualnego – rower, UTO, samochód elektryczny – poprzez rozbudowę infrastruktury wspierającej (ścieżki rowerowe, stacje ładowania pojazdów elektrycznych).	Nie określono	Nie	Nie

Nr celu operacyjnego jakiemu odpowiada dany kierunek działań	Kierunek działań	Konkretna lokalizacja przedsięwzięcia	Czy przedsięwzięcie zlokalizowane jest na terenie ochrony przyrody (jeśli tak, proszę wskazać obszar ochrony)	Czy będzie wymagana decyzja środowiskowa zgodnie z Rozporządzeniem (z I i II grupy)
P3.2	Inwestowanie w zieloną i niebieską infrastrukturę m.in. poprzez wspieranie małej retencji na poziomie gospodarstw indywidualnych i wspólnot mieszkaniowych, wprowadzenie rozwiązań retencjonowania wody na terenie miasta.	Nie określono	Nie	Nie
P3.2	Inwentaryzacja i rearanżacja miejskich wysp ciepła – „odbetonowanie przestrzeni” i zwiększanie terenów biologicznie czynnych.	Nie określono	Nie	Nie
P3.2.	Wyposażenie budynków użyteczności publicznej w rozwiązania sprzyjające oszczędzaniu energii, w tym technologie OZE.	Nie określono	Nie	Nie

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach:

Cele i założenia Strategii Rozwoju Miasta Czeladź na lata 2024 – 2030 są wprost powiązane z dokumentami nadrzędnymi z poziomu regionalnego i krajowego oraz odpowiadają na wskazane w nich potrzeby interwencji.

Cele i założenia Strategii są wprost powiązane z dokumentami na poziomie lokalnym tj. Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Miasta Czeladź, Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta Czeladź na lata 2016 – 2023 (w procesie aktualizacji); Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Miasta Czeladź na lata 2023- 2030; Programem Ochrony Środowiska dla Gminy Czeladź na lata 2021-2024 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2025-2028 czy Planem Adaptacji Miasta Czeladzi do zmian klimatu do roku 2030.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska:

Strategia nie jest dokumentem wprost ukierunkowanym na ochronę i poprawę środowiska naturalnego. Skupia się na szeregu zagadnień jakie składają się na szeroko rozumiany rozwój miasta Czeladź, gdzie aspekt środowiskowy jest jednym z obszarów objętych planowanymi działaniami. Strategia Rozwoju Miasta Czeladź na lata 2024 – 2030 wyznacza cele i formułuje kierunki działań w trzech zasadniczych sferach: społecznej, gospodarczej oraz przestrzenno - środowiskowej.

W przypadku sfery przestrzenno – środowiskowej w Strategii Rozwoju Miasta Czeladź na lata 2024 – 2030 wskazano szereg celów i kierunków działań które wprost odnoszą się do środowiska naturalnego projektując działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju. Jak zapisano w dokumencie Strategii (rozdział III):

„Strategiczne zamierzenia rozwojowe w obszarze przestrzenno-środowiskowym stanowią odzwierciedlenie potrzeb mieszkańców (m.in. poprawa jakości powietrza, dostęp do terenów zielonych), problemów wynikających ze specyfiki miasta (poprawa jakości infrastruktury technicznej) oraz trendów zewnętrznych (rozwój gospodarki odpadami i działania stanowiące odpowiedź na zmiany klimatyczne). Obszar ten obejmuje szereg kwestii wysoce kosztownych (takich jak np. potrzeba uporządkowania gospodarki wodno – kanalizacyjnej miasta) oraz wymagających wdrożenia nowych rozwiązań (m.in. retencja wody, gospodarka odpadami). Są to, także na poziomie regionalnym, krajowym czy europejskim, jedne z najważniejszych wyzwań dla okresu wdrażania Strategii Rozwoju Miasta Czeladź (2024-2030).”

W ramach określonych w Strategii celów i kierunków działań w zakresie dbałości o stan środowiska naturalnego przewidziano m.in.:

Cel strategiczny P1. Zapewnienie dobrej jakości infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz	Cel operacyjny P1.1. Uporządkowanie gospodarki wodno – kanalizacyjnej miasta.
--	---

nowoczesnego systemu gospodarki odpadami.	Cel operacyjny P1.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury pozwalającej na komfortowe poruszanie się po mieście.
	P1.3. Poprawa efektywności systemu gospodarowania odpadami w Czeladzi.
Cel strategiczny P2 . Wzmacnianie marki Czeladzi jako dobrego miejsca do życia – miasta przyjaznego i zielonego.	Cel operacyjny P2.1. Rozwój oferty dostępnych, atrakcyjnych terenów zielonych i rekreacyjnych.
	Cel operacyjny P2.2. Tworzenie komfortowego otoczenia miejskiego sprzyjającego wygodnemu zamieszkiwaniu.
Cel strategiczny P3 . Poprawa stanu miejskiego ekosystemu Czeladzi z uwzględnieniem wyzwań wynikających ze zmian klimatycznych.	Cel operacyjny P3.1. Kontynuacja działań na rzecz poprawy jakości powietrza w mieście.
	Cel operacyjny P3.2. Wdrażanie rozwiązań wspierających adaptację do zmian klimatycznych i ograniczanie ich negatywnego wpływu na jakość zamieszkiwania.
	Cel operacyjny P3.3. Budowanie świadomości ekologicznej mieszkańców bazujące na roli indywidualnych postaw oraz znajomości czynników wpływających na stan środowiska.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska:

Miasto Czeladź, jak zaznaczono już w uzasadnieniu w poprzednim punkcie, w kierunkach działaniach wpisanych w Strategię kreuje szereg rozwiązań pro-środowiskowych zawartych w postawionych sobie do realizacji celach i określonych kierunkach działań.

W odniesieniu bezpośrednio do problemów dotyczących ochrony środowiska naturalnego należy wskazać, iż na poziomie diagnozy, w niniejszej Strategii, zaprezentowano kilka aspektów / mierników jakości środowiska naturalnego prezentując ich stan dla miasta na tle regionu oraz miast wyznaczonych do porównań (benchmarków). Kwestie środowiskowe zostały także podjęte w Modelu struktury funkcjonalno – przestrzennej Miasta Czeladź.

Tym samym odniesiono się do następujących problemów / aspektów środowiska naturalnego wskazując szereg rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w Czeladzi, uwzględniającej dobry stan środowiska naturalnego:

- sytuacja w zakresie zanieczyszczeń powietrza, która uległa w Czeladzi istotnej poprawie na przestrzeni ostatnich 5 lat, niemniej nadal wymaga kontynuacji działań z zakresu wymiany źródeł ogrzewania, termomodernizacji czy szerszego wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Najwyższe średnioroczne stężenia notuje się dla PM_{2,5} oraz B(a)P, dużo korzystniej sytuacja wygląda w odniesieniu do PM₁₀. Problemem są również uciążliwości zapachowe pochodzące (najprawdopodobniej) z kompostowni w Katowicach;
- dostępność infrastruktury komunalnej (wodociągowa, kanalizacyjna, gazowa) w mieście jest na zadawalającym poziomie, problemy w tym zakresie związane są natomiast z wiekiem i awaryjnością istniejących systemów przesyłowych. Istnieje konieczność głębokiej modernizacji sieci wod-kan, uporządkowania własności, przeprowadzenia audytu jakości i modernizacji lub zastąpienia sieci zakładowych dobrej jakości siecią miejską;

- niedostatek związany z brakiem terenów leśnych na terenie miasta Czeladź rekompensuje udział powierzchni terenów zieleni w przestrzeni miejskiej, który w okresie 2018 - 2022 utrzymuje się na stałym, bardzo dobrym poziomie 8,63%. Ochrona terenów zielonych i dbałość o ich utrzymanie, zagospodarowanie jest jednym z najważniejszych dla mieszkańców działań;
- na przestrzeni lat 2018-2022 wartość wskaźnika udziału odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów zebranych z gospodarstw domowych wzrosła do poziomu 35%. Nadal jest to wynik niższy niż średnia powiatu i województwa. Istnieje potrzeba rozwoju systemu gospodarowania odpadami w mieście oraz prowadzenia działań z zakresu edukacji ekologicznej.

2. Rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności:

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań:

W fazie podejmowania konkretnych inwestycji jakie będą dopiero konsekwencją realizacji postawionych w Strategii kierunków działań, należy spodziewać się krótkotrwałego, lecz odwracalnego wpływu na otoczenie związanego ze wzrostem natężenia np. hałasu, liczby odpadów budowlanych czy zużycia energii.

W odniesieniu do terenów zagrożonych powodzią każdorazowo niezbędne będzie uzyskanie stosownych zgód i pozwoleń, na prowadzenie działań.

Podkreślić należy, że w ramach wskazanych w Strategii 19 kierunków działań z których będą wynikać przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym, 14 nie wymaga uzyskania decyzji środowiskowych. Jedynie 5 przedsięwzięć może, potencjalnie skutkować koniecznością uzyskania decyzji środowiskowych, jednak na obecnym etapie nie można tego jednoznacznie określić gdyż nie występują szczegółowe ustalenia projektowe co do skali/zakresu i charakteru ich realizacji.

Zasięg oddziaływania Strategii to obszar miasta Czeladź. Większość obszaru miasta to tereny już przekształcone przez człowieka (zainwestowane) - często o wysokim stopniu przekształcenia lub zamieszkałe.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych:

Miasto Czeladź nie jest położone w obszarach transgranicznych. Wszystkie zaplanowane działania ograniczają się do fragmentów terytorium gminy miejskiej Czeladź.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska:

Kierunki działań przewidziane w Strategii i wynikające z nich na etapie wdrażania Strategii konkretne działania nie generują ryzyka dla zdrowia i życia ludzi. Należy przy tym podkreślić, że okresowo, wyłącznie w okresie realizacji konkretnych inwestycji, niewykluczone są uciążliwości wynikające z prac budowlanych, zamknięcia dróg / budynków, hałasu, lokalnych, okresowych zanieczyszczeń, jednak będą one minimalizowane w oparciu o obowiązujące

normy i przepisy w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego oraz przepisy BHP. W podobnym stopniu dotyczy to środowiska, w szczególności przyrody ożywionej. Uciążliwości te nie będą miały jednak charakteru trwałego.

3. Cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko, w szczególności:

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu:

Wszelkie działania jakie będą wynikać z realizacji kierunków działań zawartych w Strategii, a których oddziaływanie/działanie bezpośrednio odnosić się będzie do obiektów zabytkowych będą objęte nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

W Strategii nie przewidziano działań realizowanych bezpośrednio w obszarach chronionych.

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym:

Na terenie Gminy Czeladź nie występują obszary prawnie chronione, a realizacja Strategii Rozwoju Miasta Czeladź na lata 2024 – 2030 nie wpłynie negatywnie na formy ochrony przyrody. Kierunki działań obejmujące plany inwestycji z zakresu modernizacji/ przebudowy nie zmieniają funkcji i nie modyfikują okolicznego środowiska. Mimo, że kierunki działań zapisane w Strategii, mają ogólny charakter (zarys koncepcji) to można stwierdzić, że nie mają one charakteru inwazyjnego w stosunku do środowiska naturalnego miasta. Co więcej, cele wyznaczone w Strategii dążą do utrzymania i ochrony obecnych, bardzo ważnych dla mieszkańców miasta terenów parkowych i innych zielonych oraz powiększania obszarów zieleni w mieście, a także stwarzają podstawę do realizacji działań umożliwiających ochronę jakości wód i poprawę jakości powietrza.

Reasumując, w ramach Strategii, skoncentrowanej na aspektach społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych, aspekt środowiskowy występuje w niektórych, zaprezentowanych powyżej (Charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i 47 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. 2020 poz. 283 ze zm.), w szczególności – punkt c) celach strategicznych, operacyjnych oraz kierunkach działań.

Przygotowany i załączony do niniejszego uzasadnienia dokument Strategii Rozwoju Miasta Czeladź na lata 2024 – 2030 jest dokumentem dotyczącym obszaru jednej gminy (miasta), zawiera zapisy wskazujące wyłącznie ramy dla realizacji późniejszych interwencji i przedsięwzięć oraz nie wskazuje kierunków działań, które mogłyby spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko, **zachodzą zatem przesłanki do odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla ww. dokumentu.**